

Lausunto
Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta (JYY)
23.1.2012

Lausunto luonnoksesta Jyväskylän yliopiston kielipolitiikaksi

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta (JYY) esittää seuraavia huomioita kielipoliittisen työryhmän luonnoksesta Jyväskylän yliopiston kielipolitiikaksi.

Yleiset huomiot

JYY pitää yliopiston kieliperiaatteiden määrittelyä tärkeänä. **Samalla JYY toivoo, että politiikan keskeiset sisällöt viedään tiiviissä muodossa yliopistoyhteisön tietoon.** Kielipolitiikassa on hyvä tuoda esiin dokumentin asema yliopiston säädösten, strategioiden, politiikkojen ja periaatteiden joukossa. Yliopistoyhteisön jäsenille tulee käydä selkeästi ilmi, missä tilanteissa kielipoliittiset periaatteet tulisi erityisesti huomioida ja kielipolitiikkadokumenttia hyödyntää.

JYY näkee hyvänä kielipolitiikkaluonnoksen rakenteen, jossa kielipolitiikkaa on lähestytty henkilöstön, opiskelijoiden ja yhteiskunnallisen vaikutuksen näkökulmasta.

Koulutuksen kieliperiaatteet

JYY pitää tärkeänä, että kaikissa yliopiston oppiaineissa on tarjolla englanninkielistä opetusta. Tämä on erityisen tärkeää yliopistoon saapuville vaihto-opiskelijoille, mutta myös kansainvälistymiseen ja kansainvälisiin työtehtäviin tähtääville sekä opiskelijavaihtoon lähteville yliopistomme opiskelijoille. Osassa yliopistomme oppiaineista englanninkielinen opetustarjonta on hyvää, mutta toisissa sitä on tarjolla hyvin vähän tai ei ollenkaan - tässä suhteessa nykytilanne on epätasa-arvoinen. Nykyistä laajempi englanninkielisen opetuksen tarjonta luultavasti houkuttelisi yliopistoon aikaisempaa enemmän vaihto-opiskelijoita.

Mikäli vieraskielisen opetuksen tarjontaa laajennetaan, ei se saa tapahtua ilman valmistautumista ja tukea. JYY on saanut jonkin verran palautetta englannin kielellä opettavien opettajien heikosta kielitaidosta. **Vieraalla kielellä opettavien opettajien kielitaidon tulee olla riittävää, ja kielitaidon kehittämiseen on annettava asianmukaiset edellytykset.**

JYY pitää erityisen hyvänä luonnoksen huomiota, jossa suomen kieli asemaa korostetaan kansainvälisen yliopistomme kulmakivenä. **Monikielisyyden arvoa opetuksessa tulee korostaa, mutta se ei saa tapahtua suomen kielen kustannuksella.** Suomen kielen puolustaminen on nähtävä maamme sivistysyliopistojen yhtenä keskeisenä tehtävänä.

JYY kannattaa kielipolitiikkaluonnoksessa mainittua tavoitetta kehittää tutkintoon sisältyvän akateemisen ruotsin opetusta paremmin nykyaikaan soveltuvaksi. Kehittämistyössä tulisi arvioida, millaista ruotsin kielen osaamista nykypäivän työelämässä vaaditaan, ja miten koulutus järjestetään parhaalla mahdollisella tavalla sen mukaisesti.

Tutkimuksen kieliperiaatteet

Luonnoksessa esitetään erittäin perustellusti suomen asemaa opetuksessa puolustava huomio, jonka mukaan ”suomen kieli on yliopistomme kulmakivi” (s. 7). Yhtä selvästi ei kuitenkaan tuoda esiin, millainen asema suomen kielellä on ja tulisi olla yliopistomme tutkimuksessa.

Tutkimuksen kielikysymys on hyvin ajankohtainen. Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistojen rahoitusmallin uudistusta pohtinut työryhmä (OKM työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:26) on ehdottanut kansainvälisten refereejulkaisujen painoarvon kasvattamista yliopistojen tutkimuksen perusteella määräytyvässä rahoituksessa.

Toteutuessaan työryhmän ehdotus voi asettaa suomen kielellä tapahtuvan tutkimuksen haastavaan asemaan, sillä pääosa tutkimuksen perusteella määräytyvästä rahoituksesta saadaan muilla kielillä toteutettavasta tutkimuksesta. Kuitenkin joillakin tieteenaloilla suomen kieli on luontainen tutkimuksen kieli, eikä niiden osalta kannustaminen vieraskieliseen tutkimukseen ole perusteltua. Tällaista tutkimusta harjoitetaan esimerkiksi fennistikassa ja paikallishistorian tutkimuksessa. **Lopullisessa kielipolitiikassa olisi hyvä linjata yliopiston näkemys suomen kielen asemasta tutkimuksessa nyt ja tulevaisuudessa.**

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

Kalle Jokinen
Hallituksen puheenjohtaja

Minna Oinas
Pääsihteeri

Lisätietoja: Korkeakoulupoliittinen sihteeri Sami Tuori | 050 330 1025 | koposihteeri@jyy.fi